

Nėščiajai atlikti tyrimą dėl ŽIV turi pasiūlyti nėštumą prižiūrintis sveikatos priežiūros specialistas (šeimos gydytojas arba gydytojas ginekologas).

Žinomi trys ŽIV plitimo būdai:

- per kraują;
- lytinių santykių metu;
- iš motinos vaikui.

ŽIV neplinta:

- per orą (kosint, čiaudint) ar bučiuojantis;
- per vandenį ir maistą;
- buitinio kontakto metu (naudojantis bendru tualetu, vonia, indais, suolais, sporto inventoriumi, kartu plaukiojant baseine; taip pat liečiant, žaidžiant, gyvenant šalia ŽIV užsikrėtusio žmogaus);
- per prakaitą ar ašaras;
- per vabzdžių įkandimus.

Motėrimis apie ŽIV

Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro medikai primena, kad pastaraisiais metais daugėja užsikrėtusių ŽIV moterų gimdymų.

Tik laiku nėščiajai nustatčius ŽIV infekciją, galima tinkamai pritaikyti ŽIV perdavimo iš motinos vaikui profilaktikos priemones nėštumo, gimdymo ir pogimdyminiu periodais.

Mama, padaryk viską, kad aš gimčiau be ŽIV infekcijos.

Nedelsk, pasitikrink dėl ŽIV.

Tyrimas Tau nieko nekainuos, jį apmoka Ligonijų kasa.

ULAC

<http://www.ulac.lt>

Lietuvoje daugėja užsikrėtusių ŽIV moterų. Daugiausia tai jaunos, galinčios pastoti, išnešioti ir gimdyti vaikus moterys.

Atsiranda pavojus ŽIV perduoti iš motinos vaikui nėštumo, gimdymo metu ir po gimimo maitinant krūtimi. Klinikiniais tyrimais įrodyta, kad vaiko užsikrėtimo rizika, netaikant jokių profilaktikos priemonių, yra 16–40 procentų.

Taikomos profilaktikos priemonės ŽIV perdavimo iš motinos vaikui tikimybę sumažina iki 2 procentų.

Lietuvoje pirmoji užsikrėtusi ŽIV moteris gimdė 2002 metais. Iki 2011 m. sausio 1 d. gimdė 66 užsikrėtusios ŽIV moterys, nustatytas vienas ŽIV perdavimo iš motinos vaikui atvejis.

Laiku nustačius užsikrėtimą ŽIV yra skiriami antiretrovirusiniai vaistai, atliekamas Cezario pjūvis ir vaikutis nemaitinamas krūtimi, todėl kiti vaikučiai gimė sveiki.

Šiuo metu turime visas sąlygas nemokamai atlikti ŽIV tyrimą visoms nėščioms moterims ir laiku suteikti pagalbą.

Būsimos mamos, būkit atsakingos!

Nėščia moteris gali užkrėsti savo vaiką:

■ **nėštumo metu:** dažniausiai užsikrečiama vėlyvuojų nėštumo periodu;

■ **gimdant:** užsikrečiama dėl naujagimio odos ir gleivinių sąlyčio su motinos krauju, gimdos kaklelio išskyromis;

■ **po gimdymo:** naujagimius ir kūdikius galima užkrėsti maitinant krūtimi.

Nėščiajai taikomos profilaktikos priemonės

Anksti nustačius nėščiajai ŽIV infekciją galima laiku pradėti taikyti ŽIV profilaktikos priemones:

■ skirti antiretrovirusinį gydymą nėštumo ir gimdymo metu;

■ profilaktinį antiretrovirusinį gydymą naujagimiui;

■ tinkamai suplanuoti gimdymą (geriausia atlikti Cezario pjūvio operaciją);

■ nemaitinti kūdikio krūtimi.

Taikant šias priemones, užsikrėtusios motinos ŽIV perdavimo vaikui riziką galima sumažinti iki minimumo (iki 2 proc.) ir šeimos gali tikėtis susilaukti sveiko, neužkrėsto ŽIV vaiko.

Ištyrimas dėl ŽIV

Užsikrėtęs ŽIV žmogus dažnai nejaučia jokių simptomų, todėl norint nustatyti ŽIV infekciją, reikia atlikti ŽIV tyrimą. Atliekant ŽIV tyrimą, kraujyje ieškoma ŽIV antikūnų. Gavus teigiamą tyrimo rezultatą, atliekami papildomi patvirtinamieji tyrimai.

Sveikatos apsaugos ministro 2006 m. gruodžio 26 d. įsakymu Nr. V-1135 „Dėl nėščiųjų sveikatos tikrinimo“ visoms nėščiosioms rekomenduojama siūlyti atlikti tyrimą dėl ŽIV infekcijos du kartus: pirmo apsilankymo metu iki 12-osios nėštumo savaitės ir po 28 nėštumo savaitės. Tyrimas dėl ŽIV besilaukiančioms moterims apmokamas iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų ir moteriai nieko nekainuoja.